Eduskunnan lakivaliokunta

Asia: Asia: U 44/2023 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä neuvoston puitepäätöksen 2001/220/YOS korvaamisesta annetun direktiivin 2012/29/EU muuttamisesta,

täydentävä jatkokirjelmä UJ xx/2025 vp

Sosiaali- ja terveysministeriö suhtautuu myönteisesti siihen, että rikoksen uhrien asemaa pyritään parantamaan. Rikoksen uhrien oikeuksia, tukea ja suojelua koskevan direktiivin (rikosuhridirektiivi) muuttamisella pyritään muun muassa vahvistamaan haavoittuvassa asemassa olevien uhrien tuen saamista. Tämä on hyvin kannatettavaa.

Oikeusministeriö on täydentävän U-jatkokirjelmän valmisteluvaiheessa sekä direktiiviin muutosehdotuksen valmistelun eri vaiheissa pyytänyt kommentteja sosiaali- ja terveysministeriöltä. Sosiaali- ja terveysministeriö on osallistunut täydentävän jatkokirjelmän valmisteluun.

Sosiaali- ja terveysministeriö on niin ikään toimittanut oikeusministeriölle valmistelun eri vaiheissa kommentteja ja tuonut esiin näkemyksiä erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden näkökulmasta. Erityisesti artikloissa 8, 9 ja 9a on liittymäpintaa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalaan ja näitä on edelleen kommentoitu ja tarkennettu neuvotteluiden viimeisimmissä vaiheissa. Vaikka neuvotteluiden edetessä on pyritty saamaan selvennystä artikloiden sisältöihin, kaikilta osin ei ole aivan selvää, mitä esimerkiksi palveluihin ohjaamisella käytännössä tarkoitetaan, kuten U-kirjelmässäkin on tuotu esiin. Epäselvyyttä on ollut myös eri toimijoiden välisissä rooleissa ja siinä, milloin kyse olisi esimerkiksi nimenomaan hyvinvointialueiden vastuulla olevista sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävistä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden osalta voidaan todeta yleisesti, että lähtökohtaisesti rikoksen uhrit saavat terveyden- ja sairaanhoitoa sekä sosiaalipalveluja samoilla periaatteilla kuin muut henkilöt.

Erityisasiantuntija Minna Viuhko

Hyvinvoinnin ja terveyden suojelu –yksikkö/Turvallisuus- ja terveysosasto, STM